

In memoriam...

KAPUI ÁGOTA

In memoriam

KAPUI ÁGOTA

*1955. május 15., Sepsiszentgyörgy
†2018. június 19., Nyáregyháza

A tűnt időt

A tűnt időt
az ízek hozzák vissza
a mádlének *
s a sózott aromák
aki az Oltnak
hűvös vizét issza
annak a csendek
teremnek csodát
cukor és méz
és fahéjas fohászok
s a közepében
rejlő mandula
mit tejfehér
hűlt emlékedbe mártok
az nem olvad
a lelkemben soha
a tűnt időt
az édeset a percből
a keserűt
ha rád pirít a múlt
a lényeg él
s a feledésből feljő
mi nem gyötör
az Olt vizébe fúlt

Kapui Ágota 1955. május 15-én született Sepsiszentgyörgyön, pedagógus családjá Székelyföld mellett a Bánáthoz is ezer szállal kötődik. Édesapja Kapui János, édesanyja Bodor Irma, akit fiatalon veszített el. Verseinek visszatérő témája volt ez a pótolhatatlan veszteség. A család egyedüli gyermekeként szülei, nagyszülei és rokonai mindent megtettek azért, hogy teljes, gazdag gyermekkorra legyen.

Már nem emel (Apámnak)

Már nem emel
és nem lök el magától
a megbékélés
homlokon simít
és kézfején
a foltokat a zápor
lemossa majd
a kor pigmentjeit
én siratom
már mintha holnap volna
pedig a mában
néha láthatom
még üldögél
mint karszékének foglya
az arca ívén
ott a fájdalom
még tart a váll
és gerincét a vénség
nem törte meg
a fején glória
a két szemén
már ott az égi kékség
és várja őt
az Úrnak jó fia

2018. június 15.

A középiskolát szülővárosában az 1. számú Líceumban végezte el, majd a Babes–Bolyai Tudományegyetemen magyar–francia szakos tanári diplomát szerzett. Első verseit a Gyökerek című folyóirat közölte. 1974-től rendszeresen jelentek meg költeményei az Utunk, a Korunk, az Igaz Szó, a Művelődés, a Dolgozó Nő, az Echinox, a Napoca Universitară, a Napsugár, a Haza Sólymai, az Igazság, a Brassói lapok és a Megyei Tükör hasábjain. Variánsok a szabadságra c. versével nyitott a fiatal írók Ötödik Évszak című antológiája 1980-ban.

1981-ben kötött házasságot Demeter Szabolcs Ákossal. A házasságból két gyermekük született, Ábel (1981), valamint Kolos (1988).

Éveken keresztül megfigyelték, lázadó hangvételű költeményei miatt a Ceaușescu-rendszer indexre tette őt. Az 1980-as évek végére már egy kötetre való verse összegyűlt és újságíróként próbált meg elhelyezkedni a gépgyári fordítás helyett. A pártbizottságra behívták és megfenyegették őt, hogy a rendszerellenessége miatt soha többé nem kerülhet az irodalom közelebe.

Kányádi Sándort személyesen ismer- te, szellemi édesapjának tekintette a költőóriást. Széles baráti köre volt, jó kapcsolatot ápolt megannyi művésszel, az irodalmi és kulturális élet meghatá- rozó egyéniségeivel. Szoros, elválaszt- hatatlan baráti szál fűzte őt többek között a neves erdélyi származású nyelvészprofesszorhoz, Péntek Jánoshoz, és családjához.

Az egyetem elvégzését követően tanítani készült, de egy baleset és egy súlyos magánéleti válság más irányba terelte, ezért a sepsiszentgyörgyi Gép- és Gépalkatrészgyártó Üzem fordítója- ként helyezkedett el.

Mindezek miatt a rendszerváltozás hajnalán, 1988-ban települt át Magyarországra férjével és kisfiával, második gyermeke már ide született. Dabason talált új otthonra, ahová gyorsan beilleszkedett, mély és őszinte baráti kapcsolatot ápolt sokakkal. A Táncsics Mihály Gimnáziumban kezdett el tanítani magyart és franciát, sőt színjátszó kört indított, felkarolva olyan tehetsé- ges gyerekeket, akik mára már elismert művészekké váltak. Nagy büszkesége volt, hogy tanítványaival a frankofon országoknak szervezett nemzetközi színjátszóversenyen elért eredménye alapján 1993-ban elutazhattak Franciaországba. 1998-ban hosszantar- tó, súlyos betegségben elvesztette fér- jét. Kultúraközvetítő és közösségépítő pedagógiai munkásságát Dabas Város önkormányzata Dabas Kultúrájáért Karacsné Takács Éva-díjjal ismerte el 2000-ben.

A boldog herceg

*Arcod marad a változó időben
az állandóság hűvös szobraként
a napok néznek hosszan elmenőben
és homlokodra tapasztják a fényt
és elkendőzik apró mozdulattal
a repedést mit fecskéd csőre ejt
és megújulnak minden virradattal
mint szorgos testben milliónyi sejt.
Az állandóság nem fél az időtől
célja a létnek fénylő fárosza
épüljön kőből emelkedjen kőből
mint Ninivének nyüzsgő városa
mi elmúlunk mert múlni, az a dolgunk
az embersors mind elmúlásba tart
egy intermezzo, épp csak ennyi voltunk
vak volt a lét és messze volt a part
kit anya szült az soha nem menekszik
a létezés egy romló állapot
az ámulat a lábaidhoz fekszik
és nem tudja hogy élő vagy halott
csak keressük a kiutat a csendből
az arcod az mi állandó marad
és smaragdok peregnék hunyt szemedről
mert boldog az ki öröklétet ad.*

A dabasi Polgármesteri Hivatal kabinetirodáját vezette 2002-től. Színvonalas műsorokkal, feledhetetlen közösségi és kulturális eseményekkel gazdagította a város életét. Tizenhat éve volt a Dabasi Újság főszerkesztője, emellett a településről szóló megannyi kötet szerkesztője, nyelvi lektora, szöveggondozója. Újságírói, szerkesztői munkájáért 2011-ben dr. Bábel Balázs, a Kalocsakecskeméti főegyházmegye érseke Szalézi Szent Ferenc-díjat adományozott neki. 2014-ben Dabas várossá válásának 25. évfordulóján Pro Urbe Dabas kitüntetést kapott. 2015-ben ünnepelte 60. születésnapját, ebből az alkalmából kereste fel őt Székely

Ferenc erdélyi újságíró, mint nagyreményű egykori költőt, hogy hosszú hallgatás után egy interjúkötetben szóltassa meg őt sok kortársával együtt. Ennek köszönhetően újra feléledt benne a költő, elővette és rendszerezte a 90-es években kiadott Variációk a szabadságra című kötete verseit, és újabb költeményeivel együtt megjelent 2015 őszén A másik oldal című kötete. Ezt követte 2017-ben A lélek szárnyacsapásai című verseskötete. A kiadást a Hungarovox Kiadó vállalta, amelynek vezetőjével, Kaiser Lászlóval sok évtizedes barátság kötötte össze. A Trafik-kör Kortás Művészeti Egyesület 2016-ban az Év Alkotója elismerésben részesítette őt.

Nagy öröme 2015 óta újra az irodalmi élet megbecsült és aktív szereplőjévé vált. Számos irodalmi folyóiratban, internetes oldalon publikált (Lenolaj, A Hetedik, Art'húr Gondola, Búvópatak, Háromszék).

Szerkesztőként az igényes, hagyományos értékeket közvetítő irodalom „harcos” képviselője volt. Gondot fordított a fiatal tehetségek felkutatására, és az irodalmi életbe való bevezetésükre.

2018 június 19-én egy tragikus autóbalesetben veszítette életét. Halálával óriási űrt hagyott maga után Dabas város és a térség kulturális életében az irodalom világában és mindazok szívében, akik szerették és tisztelték őt.

Ágota a trianoni diktátum 35. évfordulójára született, amikor a magyarság szétszakítottasága és a kommunista diktatúrák bebetonozottnak látszottak.

A Kapui családba életcélt, reményt hozott a csöpp leány – öntudatos, becsületes magyarnak nevelni őt. A 20. század magyar sorscsapásai hatással voltak személyisége kialakulására. Első önálló szárnycsapásait is lefogta a diktatúra. A magyarság szerepe, helye a Kárpát-medencében, a magyar kultúra, a magyar nyelv fennmaradása mindig is foglalkoztatta.

Szabolccsal és Ábellel a rendszerváltás előtt, a történelmet megelőzve, előremekültek. Több lehetőségre, közös, értelmes jövőépítésre vágytak. Pezsgő, nyüzsgő kulturális életet élő erdélyi nagyvárosból alvó, Budapest árnyékában szunnyadó falu lett lakóhelyük.

Az igazi értékekre éhes új barátok, a gimnázium, a nagyobb szabadság lassan-lassan otthonná formálták az új lakóhelyet. 1989. – Dabas városi rangot kap., rendszerváltás, új remények, igazi szabadság...

Életük Kolos születésével kiteljesedik, alkotó pedagógus-évek, stabilizálódó egzisztencia tették viszonylag kiegyensúlyozottá a családi életet annak ellenére, hogy ebben az időszakban az erdélyi magyarok románizációja szitokszóvá, szokássá vált.

Küzdelmes, reménytelen és bizakodó, embert őrítő időszak után Szabolcs visszadta lelkét Teremtőjének. A 8 éves Kolos és a tinédzser Ábel pontosan 20 évvel ezelőtt apa nélkül maradt. Bár Ágotából a megpróbáltatások nagyon erős asszonyt faragtak, anyai felelősségtudata, bánata, az új helyzetből adódó szülői feladatai szinte összeropantották. A szerető család itthon és otthon Sepsiszentgyörgyön, valamint a barátok segítettek neki átvészelni a legnehezebb időszakot.

A Demeter–Kapui család barátjaként az élet és a magyarság olyan bugyraiba nyertem bebocsátást, amiért mindig hálás leszek. Ágota kalauzolásával ismerhettem meg Erdély varázsát. Családommal neki köszönhetjük, hogy Tündérország már a miénk is.

Első polgármesteri ciklusom végén, az ezredfordulón, végiggondoltam azt a kérdést, hogy milyen szellemi, kulturális életet szeretnénk Dabason. Egyértelmű volt Ágota felkérése, a polgármesteri Kabinetiroda vezetői posztjára. 2001 karácsonyára ajándékba kaptuk tőle a nagy kihívásokkal teli feladat elvállalását. 2002 januárjától már nemcsak barátom, hanem egyik fő munkatársam lett városunk formálásában, az itt élők szolgálatában. A sok-sok munkát kísérő közös siker, öröm után jött a nagy nemzeti trauma. A 2004. december 5-i népszavazás hidegzuhanyként ért

minket. Este a keserű csapat Szandhofer Jánoséknál futott össze. A testvértagadást nehezen viseltük, Ágotával együtt sírtunk. Nagy ürességet éreztem a lelkemben... Másnap nehezen találtam motivációt a közösségi munkához. Hatodikán délután, az akkor 4 éves gyermekünkkel klasszikus fakockákból építkeztünk. Jött az ötlet, legyen Összetartozás napja!

Természetesen Ágotát hívtam először. Gyorsan összeültünk, és már kezdtük is szervezni az eseményt. Egészen 2010-ig minden év decemberében küldetésnek éreztük ezt a feladatot. Az új parlament nemzettel kapcsolatos döntései – melyeknek részese voltam – alapján mondta, hogy révbe értünk. A magyarság nagy, közös dolgaiban korábban ébredt félelmei lecsendesedtek. Talán ez a megnyugvás, nyelvünk iránt érzett mély szeretete és a sok kibeszéletlen érzés ihlették újra verselésre az utóbbi időben.

Drága Ágota!

Annyi mindent kaptam Tőled, hogy két élet alatt sem tudnám viszonzni. Egész lényemet formáltad. Városunk szellemi, kulturális életének szárnyakat adtál, és távlatokat nyitottál.

2004. december 5-éhez hasonló tehetetlen fájdalom és űrt érzek a lelkemben, de a mostani sokkal személyesebb. Rádöbbsentem, hogy mi, emberek, még ha szeretjük is egymást, csak egymás mellett élünk. Te június 19-től bennem élsz!

Kőszegi Zoltán

Útravaló

*Köszönök mindent amit kaptam
azt is amit el sem fogadtam
mit bontatlanul visszaküldtem
amitől porig szégyenültem
minden kis szót és minden gesztust
billogot stigmát marhapasszust
áldást mit rám mért konok hűség
ütletet osztó bőkezűség
átkot mely ajkadon fogant
vagy mit a puszta gondolat
nyakamba akasztott mint gondot
s csinált belőlem sült bolondot
sündisznóbőrből övem
a tenyerembe szögeket
ablakom elé vasból rácsot
talpamra csattanó korbácsot
szülőföldemből kalodát
lenyelt szitokból vacsorát
köszönök minden talmi kincset
szeretetbörtönt szóbilincset
tengernyi rosszat maréknyi jót
hamuban sült útravalót*

„Szándékomban áll

Ágota elment... pedig mi vártuk már azt a következő kötetet, hiszen Ő maga mondta Szabó Erikának, hogy még szándékában áll élni és írni... Mi most lejegyeztük ezt az utolsó interjút: a megtalált szavakat, a fiatalkori és a későbbi emlékeket, a jövőbeni terveket... és igen – valahol mindig szomorúak leszünk ezután, ha egy Kapui-verset olvasunk. MásKép(p) Kapui Ágotával...

– Azon gondolkodom, hogy első vagy második kötetes költőként kell-e téged bemutatnom? Hiszen most jelent meg a második köteted, de volt ennek egy előzménye.

– Én első kötetesnek vallom magam, de valóban van egy pici előzmény. Még a '90-es évek végén megjelent egy kis füzetecske, amely a régi verseimet tartalmazta a Táncsics Füzetek első darabjaként. Ez volt az első és egyetlen darabja a sorozatnak.

Nem tudom, hogy az ember érzi-e, hogy írnia kell... Úgy gondolom, hogy az jön. Én megtaláltam a szavaimat, amik régen elvesztek. Soha nem voltam bő vénájú költő, nincs sok versem. Mégis úgy éreztem, hogy itt az ideje az önkifejezésnek. Számomra pedig ez a költészet.

– Hogyan élted meg a fiatal felnőtt éveidet az akkori Erdélyben?

– Az én kamasz- és fiatalkori éveim kemény diktatúrához kötődnek, ezért volt olyan fontos számomra a szabadság, amely mindvégig elkísért. Akkor nem tudtunk ebben az érzésben kiteljesedni, hiszen minden visszafogott. A falnak is füle volt. Mindig félnem kellett, hogy olyan helyen találom magam, ahol nem szeretnék lenni és talán vissza sem jövök. A diktatúrában mindig az értelmiségnek kell félnie, mert őket kell megzabolázni, ellehe-

tetleníteni. Tőlünk duplán tartott az a rendszer, mert magyarok is voltunk, nemcsak értelmiségiek. Kilencévnyi gyári műszaki fordítói munka után szerettem volna újságíróként elhelyezkedni. Csak az lehetett újságíró, akinek volt párttagsága. Beléptem hát én is. Behívtak a Pártbizottsághoz. Ott és akkor megfenyegettek, hogy ne gondoljam, hogy valamikor újságíróként fogok dolgozni, hanem oldalogjak vissza a munkahelyemre és becsüljem meg, hogy egyáltalán az van. Az én irodalmi múltammal nem lehetett szerkesztőségi asztalt kapni. Annyira megijedtem, hogy azonnal változtatni akartam az életemen. Akkor jöttünk át két bőrönddel Magyarországra. Ez kemény kényszerűség volt. Lehet, hogy másképp soha nem jutott volna eszembe, hogy elhagyjam a hazámat.

Egy baráti házaspár fogadott be minket. Nem akartunk a terhükre lenni, így minél hamarabb állást kerestünk. Így kerültem Dabasra, a pedagógusi pálya révén.

– Az ipari fordítás után mennyire tett boldoggá, hogy tanár lehettél?

– Első perctől szerettem. Paradicsomi állapotnak éreztem. Minden reggel, amikor felmentem a gimnázium lépcsőjén, úgy éreztem, hogy a helyemen vagyok, menedéket találtam. Befogadtak a kollégák, kedves,

még legalább ennyit élni”

emberséges volt az igazgató. Hatalmas elégtétel volt ez számomra.

– A színház hogyan lett fontos az életedben?

– A színjátszás mindig érdekelt. Ha az ember szereti a verseket, valahol kacérkodik a színházzal. Nekem is volt olyan álmom, hogy színésznő leszek. Először franciául játszottunk Pécsen, hat tizenegyedikes lánnyal. Nem gondoltuk, hogy első díjat kapunk. Kijutottunk ezáltal Franciaországba. Akkor határoztam el, hogy magyarul is folytatni fogom. Az akkori jó kis osztályomban volt pár nagyon tehetséges gyerek. Velük kezdtük az irodalmi pódiumokat. Utána kísérletezni kezdtem különféle színházi műfajokkal.

– Ezután következett a *Polgármesteri Hivatal*.

– Vannak az életben ilyen helyzeitek, amikor eljön a váltás ideje. Lanyhult a színjátszás és tanítás iránti szeretetem. Ráadásul elbúcsúztam egy olyan osztálytól, ahol különleges kapcsolat alakult ki köztünk, nagyon szerettem őket. Így azt gondoltam, ideje váltanom.

Aztán 2007 körül újra elkezdtek jönni a szavak. Olyan szókapcsolatok jöttek, amiből lehet vers... Ezt addig nem éreztem. Kinőttek belőlük a versek. Elhatároztam végül, hogy lehet ezekből egy kötetet készíteni. Volt biztatás.

Nem divat verset írni. Ez a műfaj perifériára szorult. De az a pár ember, aki elolvassa őket, talál benne valamit, ami rá vonatkozik. Van véleményem a világról, ezt sorok közé rejtem. Láznakom kell a világ ellen. A nők még nem tartanak ott, hogy hangos véleményük lehessen, én próbálkozom. De tudni kell, meddig mehetünk el, meg kell tartanunk a határt.

– A kötet bemutatója nagy pillanat volt.

– Igen. Nagyon munkálkodott bennem ugyanakkor a kétség. Vigyázok arra, hogy ne szálljak el attól, ami velem történt. Ha eddig éltem volna, ez megkoronázta volna az életemet. De szándékomban áll még legalább ennyit élni... Ezeket a pillanatokat meg kell becsülnöm.

Feltámadtak a költői ambícióim. Jönnek a szavak, verssé formálódnak, remélem, lesz folytatás.

A verseim érett emberekhez szólnak. Annyi fájdalom van bennük, hogy éretlen fejjel ezt nem lehet megérteni. Meg is kapom sokszor, hogy szomorúak a költeményeim. Számomra egy vers az szomorú. Nem tudok vidámat felidézni. Számomra az a vers, amiben kijönnek az érzelmek, feloldja a blokkokat bennem. Vidám ember vagyok, de ezeket a problémákat fel kell oldani, elengedni és kész. Egyfajta terápia ez. Azt a sok dolgot, amit átéltem, fel kell dolgozni.

– Tudnál csak költő lenni?

– Igen, nagyon szívesen.

Utolsó képem rólad

1995 szeptemberében néhány elsős gimis várta élete első németóráját – mert én az anyai kérése ellenére nem akartam franciául tanulni. Nézegettük a könyvben a különös német szavakat, amikor betoppan egy tanárnő és „Bon jour”-al köszönt nekünk. Próbáltuk győzködni, hogy nem, ez a németes banda, de közölte, márpedig mi franciát fogunk tanulni. „Hát én biztos, hogy nem” – gondoltam magamban és erősen tartottam is magam az elhatározásomhoz. Olyannyira, hogy az első félév végén az átlagom kis jóindulattal volt kettes.

Aztán a tanárból, pedagógus lett, vagyis inkább a PEDAGÓGUS. Neki köszönhetően a negyedik év végén a választott tantárgyam az érettségien a francia lett és milyen jól sikerült.

A pedagógusból később főnököm, kollegám, barátom, olykor a pótanyánk lettél. Mennyi átbeszélgetett, olykor átvitázott óra, mennyi sok közös kaland, utazás, nevetés, emlék...

Nem ezt beszéltük meg! Azt beszéltük, hogy hétfőn lapzártá. Meg azt is, hogy el kellene menni megnézni azt a darabot. Meg, hogy majd véleményezed az irományom. Meg az új kötet, meg kép is kellene...

Nem ezt beszéltük meg...

Annyi mindent nem beszéltünk még meg.

Karlik Dóra

Ébreszd fel

*Ébreszd fel mind az alvó szavakat
te nyomoronc kit földre húz az ág is
add meg a sorsnak vágó önmagad
ha lámpás léted többé nem világít
ne akaszd szögbe rongy útravalód
mit anyanyelvűl szőtt a múlt neked
és kihúmezte álmokkal a szót
a rímekkel vert szép emlékezet*

*Ébreszd fel azt ki hozzád güggyögött
a bölcsőhalál szánkra kékült csendjét
a szenderegő anyanyelvgyököt
s a fiók mélyén szunnyadó kelengyét
hol ösvény volt még végtelen utad
mint madártoll lebegve hullsz oda
s ha szigorral tekint rád jó Urad
ne mondj nemet az ámenre soha*

Utószó egy vitához

amit nem vitattunk meg

Bábel Antónia megtörtén, mégis tárgyilagosan mondta el a telefonban: Ágotát baleset érte, meghalt. Egy voltam azok hosszú sorában, akiket értesíteni kellett. Újra és újra elismételni a tényt, ami ellen minden érzésünk, ösztönünk tiltakozik. Tudtam, hogy igaz, de nem akartam hinni.

Kapui Ágota A Hetedik munkatársaként kiváló munkát végzett. Elsősorban a beérkezett írások előzetes minősítésében vett részt. Azt reméltem, hogy előbb-utóbb jelentősebb szerepet is vállalni tud. Felkészült, tudatos ítésként végezte feladatait. Igényesen, szorgalmasan, fegyelmezetten.

Fájdalmas sajátossága a munkánkhoz az, hogy még két lapszámban biztosan feltűntethetjük a nevét azon munkatársak sorában, akik munkája az adott szám elkészültéhez hozzájárult. Fájdalmas, hogy később viszont már nem írhatjuk le a címlapon, hogy ő is közreműködött.

Ágota lényéből áradt a vitalitás. Folyton dolgozott, folyton úton volt. Terveket szőtt. Aktív volt. Joggal gondoltuk, hogy most végre elindult a pályája. Fiatal volt. Sokkal fiatalabb, mint kortársai, mert voltak álmai, volt hite, céljai, reményei. Mert végre elkezdtek kinyílni előtte az oly soká bezárt kapuk.

Ágota Erdélyben élte át azt, amit közülünk sokan itthon élhettünk át. A kirekesztettséget. Az elvetettséget. Azt, hogy a szerkesztőség viszonyulása egyszer csak megváltozik. Hogy a biztatásból egyszeriben elutasítás lesz. Azt, hogy akik szívélyesek voltak, aktívan felejtene.

Minden ember keresi a maga identitását. Mindenki keresi a helyét azokban a közösségekben, amelyekhez tartozónak hiszi önmagát. A személyiségünk integritása is megbomolhat, ha nem találjuk a helyünket a világban. Márpedig az alkotó embernek a fölöslegesség érzése a legpusztítóbb. Megszámlálhatatlan, hogy mennyi tehetség fulladt önpusztító frusztrációba a feleslegesség érzése miatt, amit az egymást váltó szörnyű korok hoztak létre. De mit is mondok? – Korok? Dehogy! Emberek, akik szemmé váltak a láncban.

Az, hogy Ágota képes volt újakezdeni hazát váltva, az ottani és itteni ismeretlenségből újraépítkezni, s eljutni a megérdemelt sikerek küszöbéig, nagyszerű emberi teljesítmény. Vártuk a kötetek sorát. Vártuk a „hivatalosabb” elismeréseket, díjakat. Úgy gondoltuk, Ágota egyike azoknak, akik méltóak rá, hogy az élvonalban is elismerést szerezzen. Hittük, hogy meg is kapja ezt az elismerést. Láttuk az erejét!

Azonban egy szerencsétlen pillanat megszakította az utat.

Éreznek-e felelősséget azok, akik elvették Ágotától az előző húsz-harminc évet? Érzik-e a terhét annak, hogy egy jó ember, egy tehetséges alkotó azért nem jutott időben magasba, mert ők lemetszették a szárnyait?

Nincs illúzióm. Azok a székek a lelkiismeret súlyát nem bírják el.

Szegényebbek lettünk. Egy életmű befejezetlenül vált véglegessé, egy bal-eset miatt. Egy életmű az értékeinél kevésbé vált ismertté a kirekesztés miatt.

Miről is vitáztunk? A kirekesztésről. Úgy volt köztünk nézeteltérés, hogy az alapvető igazságról ugyanazt gondoltuk. Azt, hogy minden kirekesztést el kell utasítanunk. Felületes dolgokról vitakoztunk. Arról, hogy hogyan is utasíthatjuk el ezt a mélyen gyökerező rosszat. Végül beláttuk, hogy tévedés a vita, hiszen abban, ami fontos, egyetértünk.

A válaszokat most már egyedül kell keresnünk. Egyedül, de Ágota szavaival. Mert úgy hagyott itt minket, hogy művei által, az elvégzett munkája által formált bennünket, így köztünk maradt.

Ágota A Hetedikben nemcsak az itt publikált művei által, de a folyóiratot formáló munkája által is nyomot hagyott. Olyan értéket, amelyet őrzünk.

Ferenczfi János
A Hetedik alapítója

Kapui Ágota írásai elérhetőek itt:
<http://ahetedik.hu/component/k2/itemlist/user/335.html>

Gyásznap

Kapui Ágota emlékére

Erre készítettél hát fel, hogy búcsút írnak rólad, hozzád... Kezeid jótékony munkája alatt nádból tölgy lettem, s most mégis meghajlok. Elborzaszt a gondolat, hogy el kell köszönnöm tőled, Kapui Ágota, hogy csodálatos fényed, amellyel beragyogtad a környezeted, kihunyt... Tegnap még beszélünk, s ma hiába kémlelem mosolygó arcod a számítógépem képernyőjén, nem villan mellette üzenet...

Nem tudjuk elképzelni a nincset. A nincsbe csak bele lehet fájni... Belesajdulni az itt maradt verseidbe, az utolsó közös pillanatba, a beteljesületlen tervekbe...

Neked pedig sok terved volt, s rengeteg kincs benned, amit ki kellett volna még írnod magadból. Az Ünnepi Könyvhéten azt mondtad: „Jövőre én is dedikálok.”

Azonban jövőre szegényebb lesz az Ünnepi Könyvhét... Ma szegényebb lett a világ nélkülöd...

Példaképpül szolgáltatál kitartásoddal, szerénységeddel, megértő szeretetteddel. Többünket támogattál, s elindítottál a nekünk szánt úton. Kapocs voltál... Számtalan internetes folyóiratban publikáltál vagy szerkesztője voltál, a Dabasi Újságot közel 16 éve neked köszönhattuk...

Az Art'húr Gondola oldalán megjelenő Határon túl című rovatod mottója egy Kányádi Sándortól való idézet volt: „Vannak vidékek legbelül”. Mostantól ott élsz tovább bennünk, azon a vidéken, legbelül...

Az Apák napjára megjelent „Nem emel” című versed mellékleteként szolgáló képen édesapád ringat gyermekként egy hintaszékben. Így tartson Téged a Jóisten odafent, drága, szeretett Ágota, nagyszerű anya, különleges tehetséggel megáldott költőnő, de számomra leginkább feledhetetlen barát!

Bábel Antónia

Felköltöztek a szavak
a mennybe
csönd van
csak az úr léptei
kongnak az űrben

Kányádi Sándor

A hegyeim

*A hegyeim pompás fekete mének...
Szelek kantárján rugaszkodnak szélnek,
Sarkallja őket füttös éjszaka.
A gyorsvonat most fényt villant a tájra.
Feltűrt gallérú bő ballonkabátban
a gondolat vacogva fut haza.
A hegyeim pompás fekete mének,
nekirohannak nyerítve az éjnek,
patájuk zúzza félelmem jegét.
Ablaknyi fényben lábujjhegyen állva,
gyermekkorom dalait dudorászva
véégigsimítnám táltosom fejét...*

Feltámadás

*Egyszer majd mindannyian hazamegyünk
lerázzuk vállunkról az ólomnehéz földet,
csontjainkról az idegen göröngyöt,
szemhéjunktól az odadobott fémpénzt,
csigolyánkról a kavicsok szétguruló gyöngysorát.
Porunk felszáll, és Kelet felé lebeg,
odvas szívünkben felsajog a honvágy,
és sárral betömött fülnkbe belemar
trombita-élesen
egy új feltámadás.*

Kapui Ágotához

Nászta Katalin: Nekifutás

*üres
hirtelen kiürül egy kicsit a világ
pedig nem is élt melletted
hogy hiánya átjárjon
közvetlenül
mint huzat a házban
keresztülseper a szél a szobán
kihűl körülötted a kert, a tér, a táj
sokasodnak a halottaink
arcukkal viszik arcunkat
kiegyenesedik bennünk most
a lélek, aki töpörödött eddig
kitátjuk az égre a szánk
levegőtlen forróság szívít
zsigereinkben ég az elvesztett éden
halottaink arca telében
feketén nézünk holnapunk elé
de kattog a kattog a kattog a szó
sorakozót fújnak
induló!
és nekifeszülünk a következő hétnek
2018. 06. 20.*

Albert-Lőrincz Márton: (Kapui Ágota koporsójára)

*Elengeded szívük
esztendők vándorbotját –
a kopogtatót.

Markoltad, ahogy
a vándor s a szent szokta –
székely faragta.

Estében fölvert
tucatnyi alvó csendet –
ajtón lakat lóg.

Gyűrött ruhában
fekve álmaid várnak –
Árvák közt, árva.*

2018. június 22.

Sok mindenért lehet szidni és nem szeretni a Facebook-ot, de én most ellenpéldát hozok. Általa ismertem meg 2017 júniusában Kapui Ágotát. Egy internetes oldal szerkesztőjeként rovatomban mutattam be Őt és alkotásait. Innentől folyamatos volt a diskurzusunk, egyre jobban megismertük, és elkezdtek tisztelni egymást. Így nem is volt kérdés, hogy Vele és néhány más baráttal közösen indítottuk el 2017.12.04-én az Art'húr Gondola Magazint a Facebookon. Miatta is irigyeltek bennünket, próbálták elcsábítani tőlünk, de a közösen felvállalt szellemiségünk itt tartotta. Végtelen örömmel fogadtam, hogy az A'Hetedik.hu irodalmi oldal is szerkesztőtagjának választotta – közös pontként sokat tett a két netes fórum barátkozó közeledéséért.

Intenzív kapcsolatban álltunk végig, majdhogy naponta váltottunk írásos üzenetet, és sokszor beszélünk hosszasan telefonon – nem lehetett Őt rosszkor hívni – igaz barát volt. Csilingelő hangját már rég ismertem, amikor végre egyszer személyesen is találkoztunk Fövényi Sándor költőbarátunk könyvbemutatója kapcsán Ráckevén. Szemembe ivódott mosolygó arca, pillantásának mély, lélekkel telin baráti üzenete – megőrzöm örökre...

Kapui Ágotához

*Elmentél.
Kisírtam mind a könnyem,
jöhetnek hát már a szavak,
mit nem tör meg zokogás
megköszönni léted
fent az Úrnak
és küldeni feléd mosollyal
egy búcsúparolát.*

2018. 06. 23.

Thamássy Nagy Géza
Art'húr Gondola Magazin
főszerkesztő

Csodás pedagógus volt

Az elmúlt évek alatt sok oktatatóval találkoztam, így ki merem jelenteni, hogy Ágota csodás pedagógus volt. Leginkább a színjátszó szakkörös élmények voltak vele, nem túlzok, ha azt mondom, varázslatosak. Közösséget kovácsolt belőlünk, dabasi fiatalokból, s ennek a tudata, mint egy titkos szál, a mai napig összetart bennünket. Emlékszem, egyszer meg akartuk győzni arról, hogy maradjon el az aznapi foglalkozás. Ágota mosolyogva azt mondta: - Feküdjete le a földre, csukjátok be a szemeteket és figyeljete a hangomra! Tájakról mesélt nekünk, neki ismerős tájakról. Miért volt csodálatos? Egyrészt, mert nem érdekelte,

kinek lesz a színjátszás valóban a jövője, és kinek nem. Kultúrakedvelő fiatalokat akart közös élményekkel gazdagítani, hogy később is tudják, van biztos pont az életben, az irodalom, a tánc, a zene sokszor adhat támaszt a zavaros világban. Másrészt, mert kitartó érdeklődéssel, kíváncsisággal fordult a diákok felé. Ha felfedezte azt, hogy a diáknak mihez van igazán képessége, azt elmondta, és abba az irányba mindig és minden áron terelgette. Amikor az én álomom már veszni látszott, hoztam egy döntést; egy biztosabb, de kevésbé hivatás jellegű utat akartam választani. Elmondtam ezt neki is, kedvesen végig hallgatta a megbékélt éneket, végül nem bírta ki, hogy ne mondja el azt, amit ő biztosan érzett: „Hidd el, aki ilyen hatással van az emberekre a hangjával, a beszédével, a mozgásával, a lényével, abból akkor is színész, előadóművész kell, hogy legyen!” Az lettem. Mindenkinek kívánok egy ilyen pedagógust, egy ilyen embertársat, egy Kapui Ágotát!

Markó-Valentyik Anna

Arccal a csillagok felé

*„Arányát vesztett árnyékom mögött valahol érezlek újra a térben
Indulok, számra kékülő szavakkal
fűtőrésze*

arccal a csillagok felé.”

(Kapui Ágota)

Nehéz tollal és még nehezebb szívvel lehetetlen feladat a számvetés. Nincs is még itt annak az ideje, hiszen Kapui Ágota halála óta mindössze néhány nap telt el, s ez még arra sem elég, hogy a veszteségünket teljes körűen érzékeljük. Titokban még reménykedve várjuk, hogy újra megszólal a telefon, üde hangon, kedvesen köszönt bennünket, mint más-kor, és kiderül: ez az egész csak egy szörnyű tévedés, egy borzalmasan rossz álom volt, melyből ideje végre felébredni. Ám, ha a telefon néma marad, akkor is még sokáig velünk lehet. Harminc évet élt közöttünk, és nem kétséges, hogy erdélyi gyökereit haló porában is őrzi, de már régóta hozzánk tartozott. Jól tanúsítja ezt az általa több mint másfél évtizeden át szerkesztett Dabasi Újság, mellyel új fejezetet írt városunk sajtótörténetében. A minde-nese, lelke-motorja volt a lapnak. Mi gyorsan megszoktuk annak irodalmi színvonalát és számtalanszor, büszkén zsebeltük be a más településen élő ismerőseink dicsérő, olykor alig titkoltan irigykedő szavait. Igazodási pontként húzott fölfelé bennünket, és a magunk épülésével igyekeztünk felzárkózni az Ő kivételes tudásához, intelligenciájához. A Mesterünk volt és most már mindörökre az is marad. Szerencsések vagyunk, hogy ismerhettük Őt.

Valentyik Ferenc

Finis

*Már minden történetünk befejezve
lezárva minden tartózkodó részlet
tisztázatlan mozzanat
félreérhető csend
leejtett szeretetmorzsa
már becsukva minden ablak
lesütött tekintet
zavarba ejtő próbálkozás*

*marad a nagy befejezettség
az elmúlás kerek egésze
táguló lyuk az agyonhordott zoknin
sőhajítás a keskeny tűfokán*

Búcsúzó

Kaiser László

K egyetlenül nehéz feladatot kapott a barát, a kortárs, a kiadó: le kell írnom, hogy Kapui Ágota nincs többé. S közben gondolni arra, hogyan távozott közülünk hatvanhárom éves korában, hogyan döntött az Ég és a Sors: egy végzetszerű hiba s percek alatt egy más dimenzióba került az Élet. És mindeközben a felfoghatatlan rögzítése és az elmondhatatlan szomorúság közepette gondolni kell arra is – és ettől talán könnyebb a búcsú –, hogy a szónak leghumánusabb értelmében s esztétikailag az egyértelműségben: teljes élet, teljes költészet emléke és valósága van bennünk; bennünk, akik ismertük, szeretjük, olvastuk Kapui Ágotát. Mélység és kedvesség, szeretet és pontosság, kötelességtudat és nemes gesztusok, hitek és odafigyelések: költészet és élet az ő esetében talán egybefonódott, mert szigorú mércéje volt, első-sorban önmagához, ahhoz a valakihez, akit annyian, de annyian szerettek, nem véletlenül. Nem a gyász mondatja velem, tényleg így van: semmi rossz érzésem s emlékem nincs vele kapcsolatban, s bár mint mindannyian, nyilván ő is gyarló ember volt, úgy vélem, akik ismerték, hasonlóképpen gondolnak rá.

Pedig nem volt könnyű élete, sőt pokolian nehéz. Kezdek, újakezdek, otthonteremtések. Én az 1980-as években ismertem meg őt sepsiszentgyörgyi látogatáskor, akkor találkoztam verseivel is. Tudtunk egymásról később is, tudtam, hogy irodalmi pályája nem bontakozhatott ki kellően az akkori Romániában, hogy Magyarországra jött, s itthonra és otthonra lelt Dabason. És egyszer csak visszatalált, visszatért a költészethez is. Pontosabban fogalmazva: a költő mindig költő marad, akkor is költő, ha nem ír. Kapui Ágotában hosszabb nem író költői lét után hihetetlen bőségben és minőségben szakadtak föl a versek, gyönyörű sorokban írt magáról, szabadságról, démonokról és belső békéről, életről, halálról. Az a költő, aki – Farkas Árpád előszóban írott szép szavaival – korán „szerelembe esett a Verssel”, szerelmesen ontotta magából újra a gyönyörű költeményeket. S én örülök, hogy barátként, kortársként újra egymásra leltünk, és kiadóként két remek kötetét jelentettük meg, A másik oldalt 2015-ben, A lélek szárny-csapásait 2017-ben, ehhez egyébként Czegő Zoltán írt bevezető sorokat. És nem véletlen, hogy az olvasók és az irodalmi élet nyomban fölfigyelt erre a

nagy ívű, hiteles költészetre, az őszinte hangra, a versek szépségére. Ezek a művek a komoly tehetségű költői megformáláson túl az ember és a lélek olyan mélységeire irányították az értelmet és szívet, amelyek az ízig-vérig művészre jellemzők. Tragikusság és fenség, szorongás és harmónia, szenvedés és öröm – képekben, ritmusokban, rímekben és nem rímekben, hihetetlenül hatásosan. Kapui Ágota költészete a ma emberének a hiteles érték és az őszinte érzés utáni sóvárgására és vágyára adott megfogalmazott megfogalmazhatatlant.

Ami történt vele, halála: tragédia. És tragédia azért is, mert nagyon teljes s amennyire lehetséges harmonikus életet élt – végre. Rendeződtek körülötte a dolgok, költészete, irodalmi munkássága kiteljesedett, készült – bocsánat a szóért – békés, alkotó idősebb korra, korszakra. Nem adatott meg neki az, ami járt volna. És járt volna a magyar irodalomnak is, nem beszélve fiairól, szeretteiről, barátairól, határon innen és túl. Nem tudjuk a választ, ne is keressük, hogy miért nem. Én biztos nem keresem. Én Kapui Ágota mosolyára gondolok, s mindarra, amit adott. Emberként, magyarként, asszonyként, anyaként, költőként.

Ne szárazkodd, Művészet...
csatinkodj
ne szárazkodd, Művészet, ne árkodj, ne sírj.
Ágostól kevésszavúval foglalkozd meg az emberrel,
ha síkolt új mellé, ha fáj ringasd kiált.
légy a kendő felítatni könnyeit, törölni homlokát,
felfogni vért és bekötözni sebet,
s megmelengetni fagyos tagjait.
csendes anygal légy Művészet, lélek,
keserű és türelmes, megértő tehetetlen anygal,
ne dekoráld és ne kiabáld.
jó forrás légy, bentől, a mélyből eredj,
és ki fejlesz, megcsillogsz azelőttnél fényes napokon,
és szívódogva visszatérsz a behő mélybe.
2017. 12. 18.

K. Ágostoni: Veszélyes, szellemi élet - az élet szellemi része.

Ágota!

Feladtad a leckét! Miközben napon-ta keresem saját sorsom lényegét és próbálom megérteni miért része az életnek a halál, Te fogod magad és egyszerűen minden eddigi épkézláb válaszat porrá zúrod. Egy maradt csak, megint újra az, hogy nincs a MIÉRT, csak a VAN.

Hogy mi az a VAN? A MARADANDÓ a jelenben hagyott múlt jele, amit Te olyan mélyen vésztél be a minden-napok közé, hogy az a teljes létben is olvashatóvá vált.

A tehetséged nem sajnáltad, fiatal nemzedékek sorsát tápláltad belőle, akik ezt mindig büszkén vallották. Minőséget szabta a helyi kultúrának és állhatatos őrzője voltál közös kincsünknek, a magyar nyelvnek. Én most lesütött szemmel valloam be, hogy költészeted csak az első köteted megjelenésekor fedeztem fel és döbbenet olvadtam bele tengerkék soraidba. Fájdalmas felismeréseket fogalmaztál meg a szeretetről, a magányról, az emberségről, az életről és az elmúlásról, mindezt a költészet nyelvén mesterfokon. A verseid zenéltek, szinte dalban beszéltek és habár őszit, de varázslatos színeket festettek mindannyiunk szívébe. Vigasztaló ezekre gondolni és talán kicsit csillapítják is a fájdalmat, de a tényen sajnos nem változtatnak. Elmentél.

Egy alkalommal, ihaj jó kedvemben arra kértelek, írd már egy vidám

verset. Azt mondtad huncut mosollyal: „Jól van Isti”... Aztán mikor megszületett és olvastam, felhívtalak és mondtam Neked, hogy mosolynak mosoly, de nem az öröm hírnöke... csak anynyit mondtál:

„Most erre a mosolyra futotta, de ígérem, majd írok egy másikat is.”

Hogy mi mindent hagytál magad után, azt itt most sokan megírják. Én a nekem írt verseddel búcsúozom Tőled, ami fájdalmasan igaz és aktuális, de közben mosolygok, mert akarom hinni, hogy semmi sincs véletlen, de most ez olyan mosoly, mint amikor „Valami úgy hasítja szét az arcomat mint éles kés a görögdinnye húsát valami ismeretlen sáv...”.

Kapui Ágota: Mosoly-vers Ligetvári Istvánnak

Valami úgy hasítja szét az arcomat
mint éles kés a görögdinnye húsát
valami ismeretlen sáv szalad a számon
és körbefutja földgömbnyi fejem
és izzó csíkot húz maga után
mint egy letépett ragasztószalag
mint gézcsík nyoma vörös horzsoláson
mint masca ridens ronggyá metszett széle
egy feszülés az arcizomnak táján
egy rándulás a létbe szürkült csend
pillanatnyi mégis így örök.

Ágota!

Sajnálom, hogy a már elkészült kapumra perforált „SOHA” című versedet nem láthatod, most ez a felirat fájó ugyan, de vigasztaló érzéssel tölt el, mert az én életemben is maradt egy el nem tűntethető jel, amit Te hagytál Nekem. Köszönöm!

Isten Veled!

Ligetvári István

Kékben

*Elpancsoltam ifjúságom
kék folyókban, zöld tavakban,
mély kutakba hullt az álomom,
szavak nélkül itt maradtam.
Szerelemnek golyocsféléjét
szakadt szürke ronggyá hordtam,
pántlikámnak szelíd kékjét
vizek martján megoldottam...
Ifjúságom elfürödtem
kerek tónak hűs vizében,
gyenge ingem partra löktem
s elmerültem égi kékben.*

Odaát

*Párkáink most új sorsokat szabnak,
átsző mindent lassú tér-idő –
gránitlapba vésett fogadalmak,
véletlenbe botló kockakő.
Szavaim a földről fölemelnek,
emlékekből adnak rád ruhát,
ártatlan vagy újra mint a gyermek,
testetlen, s a lelked odaát.*

Kapui Ágota emlékére

„Tudom, hogy durva és illetlen a szó, mely bármily céllal is azok után kullog, akik mögött az élet kapuja bezárult, s mely apró emberi önzések cafatjait hurcolja nagyléptékű szellemóriások birodalmán keresztül. De úgy érzem, hogy néhány szóval adósod vagyok...”

(Wass Albert: Elkésett levél Reményik Sándorhoz)

A halál mindig tragikus, megmásíthatatlansága mindig lebénítja a végérvényesen itt maradottakat. A gondolat is örök: nincsen búcsú anélkül, hogy ne éreznénk úgy: néhány szóval adósok maradtunk...

Munkatársunkról, barátunkról, iskolánk egykori tanáráról, Kapui Ágotáról az első gondolatom találkozásaink örök élménye, az, ami Rá nézve – hozzá, az irodájába benyitva – minden alkalommal eszembe jutott: csodálatos, hogy a szülőföld mennyire a saját képére formálja az embert! Valóban, Ágota székelysége jegyeit megmásíthatatlanul magán viselte, a szűkebb pátriája, a Székelyföld vonásait – tértől és időtől függetlenül – mélyen őrizte magában, de nem rejtegette! Mintha róla írta volna Sütő András és nem Tamási Áronról: „A pisztráng természete élt benne; ár ellen úszva kereste a mindennapok tiszta vizeit, s mindig a forrás közelében.”

A pisztrángtermészet sajátos metaforája a székely ember létezésének. A székelyeknek, akik a keleti végek háromszínű oszlopainál évszázadok, népek, küzdelmek sodrában, olykor örült erővel szembeszállva tanulták ki a megmaradás nehéz mesterségét, és hagyták utódaira örökség gyanánt a vadszagú, titokzatos föld szeretetét, az ősi hit megtartó erejét, és a magyarsághoz való tartozás fontosságát. Ilyen volt Kapui Ágota is: a pisztráng természete élt benne. Lételeme volt a tiszta-ság. Fontosabb volt ez neki, mint a mozdulatlanság kényelme, a diktatúra kiszámíthatósága, az őszöket feledtető önfeladás biztonsága. Így lett a nevelőtestületünk tagja 1988-ban. Egy évvel a megérkezése után a gimnázium akkori igazgatója nem véletlenül jellemezte őt ezekkel a szavakkal a hatóságok előtt:

„A pedagógus pálya iránti elhivatottsága és jó színvonalú szakmai felkészültsége hamar átsegítette az otthonkeresés és beilleszkedés nehéz problémáján. Írói adottságai, régebbi és új versei tekintélyt, őszinte elismerést váltottak ki az iskolában és azon kívül egyaránt. (...) A leírottak alapján javasoljuk, hogy adminisztratív úton is segítsék, hogy a szüleitől kapott magyarsága mellé hazát is kapjon.”

Tizennégy évig tanított iskolánkban francia nyelvet és magyart. Színész tanítványaival mindkét nyelven játszott, és egykori diákjai között van, akinek a színpad a „világot jelentő deszkákat” jelenti ma is. 2002-ben váltott munkahelyet, de a kapcsolat nem szakadt meg Veled.

Szomszédok voltunk, kollégák, barátok maradtunk.

Wass Albert írja:

„...aki meghal, azt ott ássák el az ott-honi temetőben, ahol holdtöltek a hol-tak lelke kiülhet a sírok tetejére, s onnan nézheti az ismerős falut, meg a hegyet, meg mindent s láthassa, hogy minden ott van a maga helyén. Meg tavasszal, mint most sok kicsi gyökér leér oda ahhoz, aki halott, s aki odalenn van, az megérzi ebből, hogy az élet halad a maga rendes útján tovább. Ez az, amit úgy nevezünk, hogy az Isten nyugosztalja.”

ISTEN nyugosztalja!

Dabas, 2018. június 20.

Pásztor Gergely
intézményvezető

E-mail – cím nélkül

Nem tudtam elbúcsúzni, egy integetés és egy puszti az utolsó könyvbemutatón, amin segítettél.

Százszor átgondoltam, mit rontottam el, okoztam-e fájdalmat vagy csalódást. Ha igen, sosem mondtad... A mi barátságunk nem évtizedes, „csak” pár éves, de annál erősebb és intenzívebb volt.

Mikor nem hitt bennem senki, te felemeltél, amikor nem hittem magamban, vagy erőtlén voltam, Te a magad hitét és erejét adtad, amikor sokszor Neked sem volt elég. Ismertem a múltadat, a fájdalmaidat, az örömeidet, a hitedet, a haragodat és az álmaidat is.

Egyszer azt mondtad nekem, a mi kettőnk sorsa nagyon hasonló. Nem tudom, jó hír-e nekem, de tudom, hogy most is beszélgetünk mi ketten még. Érzem, ahogy mosolyogsz, vagy leszidsz valamiért. Mert ilyen is volt. Szelíden tetted, de határozottan. Nem véletlen, és ezt nem igen tudta más, hogy minden anyák napján felköszöntöttelek. Többet tettél értem, mint bárki életem során.

Nagy örökséget hagytál itt, amit folytatni kell! Hiszem, hogy mindannyiunkat figyelsz és segítesz tovább! Isten Veled, találkozunk odaát!

Hegedűs Rita

Kapui Ágota: Tömbházia

Mit gondolt Ábel
Egyszer magában,
elindult messze
Tömbháziába.

doboz-országban,
kocka-világban,
ott termett egyszer
Tömbháziában.

Volt rengetegben,
volt az országban,
de nem volt soha
Tömbháziában.

Ámult, hogy itt is
gyerekek laknak,
jut kocka bőven
kicsinek, nagyoknak.

Elindult Ábel
világnyi útra,
át a játszótéren,
két sarkon túlra,

Doboz-szobából
kocka-konyhába,
dobozba járnak
az óvodába.

Gondolta Ábel,
már mindent látott:
Tömbháziát és
a nagyvilágot.

Ha megkérdeznéd

Ha megkérdeznéd
Miért hagytam el hazámat
Feltörte-e talpamat a rögszülőföld
Felhorzsolta-e tenyerem a gesztenyefa törzse
Gáncsot vetett-e lábaimnak
A szederinda kúszó kelepcéje
Felhasította-e bőrömet a csipkerózsika
Vérfakasztó tövise
Lerombolta-e házamat
A hegyek kölvínája
Elmosta-e kelengyémet az özönvíz,
A megáradt Olt örvénylő sara?

Én azt mondanám
Nem, nem ezért.
Pedig
Megégetett, megbántott, ellökött
Elgáncsolt, szívemből vért fakasztott
Elsodorta a gyermekkoromat,
Megfojtotta anyámat és magába temette
Fiatal arcára rögtörgetett.
Kifordította négy sarkából a házat,
Eladta az álmainkat.
Asszonyi alakban
Elvette apámat
Elfordította tőlem kék tekintetét
Az egyetlen
A megbízhatót

Ha azt kérdeznéd
Visszamennék-e valaha
Én azt felelném,
Ott vár rám a múltam
A földdel egyenlővé tett ház emléke
Egy kapu, amelynek kilincsét elengedtem
Egy ágy, ahol a gyermekem fogant
Egy szerelem, amelyet cserbenhagytam,
Egy öregember, tengerkék szemű
Egy összetört fejfa
Ott a domboldalon
Egy panorámás nyughely
Arccal a város felé
Ahol születtem.

Szia Ágota!

„Szervusz, Lacika!”

Így köszöntünk egymásnak mindennap az elmúlt 12 évben, amióta együtt dolgoztunk. Fontos volt mindkettőnknek, hogy kimondjuk egymás nevét. Sokféle volt ezalatt a kapcsolatunk, voltál a főnököm, a munkatársam, a szerkesztőtársam és egyben „mesterem” is, hiszen mindannyiunkat, engem is formáltál műveltséggel, bölcsességgel, szeretetteddel. Megtisztelő volt veled dolgozni, minden kollégát partnerként kezeltél, mindenkiiben megkerestél azt az értéket, amire a közös munkában építhettél. Munkánk során megszámlálhatatlanul sok felejthetetlen élmény kötött bennünket össze. Az évek alatt ez a munkakapcsolat mély és mindkettőnk számára értékes barátsággá formálódott.

Amikor azon a napon a fülembé hasított a hír, hogy elmentél, a döbbenet, a fájdalom, a kétely gyötört. Miután este elsirattalak, az emlékeim között kerestem mindazt, amibe kapaszkodhatok, ami hozzád köt. Levettem a polcra a könyveidet... majd a mellettük álló Ki-kicsoda a magyar irodalomban? kötetbe a K betű fölé, nagy, nyomtatott betűvel belevestem a nevedet, Kapui Ágota: a barátom...

Hálát adok az Istennek, hogy ismerhettelek, hogy tanulhattam tőled, hogy olyan sokat neveltünk, beszélgettünk, őszintén, tiszta emberi dolgokról, a lét nagy kérdéseiről – a távozásod előtti napon is.

Hálát adok, hogy barátomként tisztelhetlek, amíg csak élek.

Úr van a lelkemben, bizonyára mindenkiében, aki kötődött hozzád, egy olyan ember hiánya, akiről csak szuperlatívuszokban szabad beszélni, egy olyan örök hiátus, ami Kapui Ágota „formájú”...

Feldman László

Kedves Ágota!

Vége... Ez az utolsó oldal... Vége utolsó közös munkánknak, ami sokéves szakmai pályafutásom legnehezebb feladatának bizonyult. Nagyon sok éve dolgoztunk együtt, a kiadványokhoz mindig Te szolgáltattad a témát... arról viszont nem volt szó, hogy Te magad leszel az...

Nem vagyok rá képes... Mit szólnál, ha látnád? Tetszene? Miért nekem kell ezt? Miért most, mikor még annyira fáj? – folyamatosan ez kattogott az agyamban, mikor Laci azt mondta: Tartozunk Neked ennyivel...

Ennyivel és sokkal többel is...

Megpróbáltam ezt a kiadványt olyan formába önteni, hogy az méltó emléket állítson Neked, remélem, sikerült...

Nyugodj békében!

Szűcs Mária